

KRIS- OCH SÄKERHETSPLAN f

ör Andante Förskolor

Uppdaterad 2013-09-03

Inledning

Denna plan innefattar vår förskolas arbete med att förebygga olycksfall och skador liksom att främja en säker miljö samt en plan för hur vi agerar i akuta situationer.

Mål

Målet med säkerhetsarbetet är att skapa en trygg och säker miljö för barnen den tid de vistas på förskolan. Säkerhet och utveckling är varandras förutsättningar, varför vi utgår ifrån barnens rätt till en uppväxtmiljö där de tryggt kan vistas, leka, röra sig fritt och anta utmaningar utan att skadas allvarligt, fysiskt eller psykosocialt (regleras också i vår Likabehandlingsplan)

Barnkonventionen om barns rättigheter

Barnkonvention uttrycker barnens bästa i alla situationer också när det gäller barns rätt till säkra, trygga och utvecklande miljöer

Samverkan och samarbete

Säkerhetsarbetet förutsätter ett samarbete mellan olika aktörer som har ansvar för barns miljöer – förskola, föräldrar, fastighetsskötare och teknisk personal, polis, räddningstjänst etc

Utvärdering och uppföljning

Gemensamma utvärderingar och analyser både i personalgruppen och i samband med föräldramöten lägger grunden för en utveckling av vår förskolas arbetsmiljö ur en säkerhetsaspekt

UTRYMNINGSPLAN vid brand eller annan fara

Förebyggande;

- Vi har brandövning med barnen minst en gång per år, vanligtvis på vårterminen
- Vi repeterar handlingsplanen ofta t.ex. vid personalmöten och planeringsdagar och vi uppmanar all tillfällig personal att ta del av planen

Rutiner vid akuta situationer;

BRAND

1. RÄDDA
2. LARMA
3. SLÄCK

- Rädda först de som är i uppenbar fara
- Samla ihop alla barn och hämta närvaroblad
- Utrym förskolan via ytterdörr eller fönster och samla alla barn vid uppsamlingsplatsen

För Törnbacken - VÄNDPLANEN PÅ FLÄDERSTIGEN

För Västra Vägen - GRÄSPLÄTTEN VID KORSNINGEN VÄSTRA VÄGEN/BLOMGATAN

- Kontrollera återigen att samtliga barn är med
- När alla barn är samlade, larma räddningstjänsten d.v.s. **ring 112**
- Vid mindre brand, försök att släcka, vid större brand, stanna vid uppsamlingsplatsen
- Invänta vidare instruktioner

OM ETT BARN RYMMER/ FÖRSVINNER

Förebyggande;

- Vi tar alltid med **mobiltelefon** med föräldrars telefonnr och **närvaroblad**
- Vi utser en **ansvarig** (för t.ex. organiserat sökande) *före* varje utflykt
- Vi räknar barnen kontinuerligt för att undvika att barn som rymmer hinner långt
- Vid bussutflykt och liknande går alltid en personal på sist för att räkna att alla är med
- Vi håller alltid rymningsbenägna barn under *extra god uppsikt*

Rutiner vid akuta situationer;

RYMNING/FÖRSVINNANDE UTMOMHUS

- **Samla först ihop övriga barn** för att inte skapa panik, kontrollera med närvaroblad. En personal stannar med barnen

- **Ropa och leta** på plats. Leta i första hand på "farliga platser" såsom nära vägar och i träd (hängande)
- **Sprid er** för att söka effektivt, återsamlas efter genomskött område för att ev. utöka sökningen
- Försök behålla lugnet, då går det bättre att organisera sökandet
- **Hittas inte barnet inom 5 minuter** larmas polis d.v.s. **ring 112**
- Ring föräldrarna till det barn som saknas och berätta vad som hänt
- Gå hem till Förskolan med resterande barn – en person stannar för att leta. Sedan återvänder så många som möjligt för att fortsätta sökandet
- Personalen som stannar på Förskolan med övriga barn, samtalar med barnen om vad som hänt
- Om barnet inte hittas alls eller hittas avlidet **kontaktas krishanteringshjälp** för alla inblandade; personal, barn och föräldrar

SKADA ELLER OLYCKSFALL

Rutiner för att förebygga skador och olycksfall;

- Alla vuxna på Förskolan deltar i Första Hjälpen-kurs när den erbjuds ungefär en gång per år
- Vi är mycket noggranna med barnens allergier mot såväl mat som t.ex. getingstick och annat. **Vi har information om allergier uppskriven, väl synlig**, på skåpdörren i köket med fotografier på berörda barn, så att all personal kan uppdatera sig kontinuerligt. Vi har också en separat, mjölkfri kyl
- Vi lämnar aldrig barn ensamma på t.ex. skötbordet
- Små barns leksaker måste vara större än barnets mun
- Vi har barnsäkrat fönster, som har högre fallhöjd än barnets längd, med högt monterade lås/kedjor
- Mediciner, rengöringsmedel och kemiska preparat förvaras inlåsta på hög höjd
- Knivar, plastpåsar och tändstickor förvaras högt placerade eller i barnsäkra lådor
- Samtliga eluttag är petsäkrade
- Barnen skall inte ha någonting runt halsen vid lek, klättring och gungning. Inga knutna halsdukar och helst inte huvor och kapuschonger. Har barnen ändå huvor så stoppar vi dem innanför jackan
- Vi har påsar med mjöl i frysen för att snabbt kunna kyla ner bulor, bett eller annat som skall kylas
- Vi har medicinskt kol på förskolan, att ges vid förgiftningstillbud – att användas efter kontakt med Giftinformationen via 112
- Vi lär barnen att inte äta svampar, växter och bär som är okända
- Ansvarig ser till att Första Hjälpen-tavlan är komplett och ringer anvisat nr på tavlan för att beställa nytt material
- Våra brandvarnare och brandsläckare kontrolleras/byts ut kontinuerligt av ansvarigt företag

Rutiner vid akuta situationer;

BRÄNNSKADA

Små brännskador; Håll utan dröjsmål det skadade området i svalt vatten i *minst* 15 minuter – använd aldrig kallt vatten eller is.

Större brännskador; Om brännskadan är större än barnets hand eller om huden är bortbränd betraktas skadan som stor och **läkarkontakt skall tas**

- Kyl ner brännskadan på samma sätt som ovan. Ta inte bort eventuella kläder som fastnat
- Ring omedelbart föräldrar, får du inte tag i föräldern uppsök sjukhus
- Svep in den skadade kroppsdelen i **rena** handdukar
- Förebygg chock genom försiktig transport, värme, vila och dryck

Om det brinner i hår eller kläder;

Kväv elden genom att täcka med brandfilt, annan filt eller klädesplagg (**obs! inte fleece**) från huvudet och neråt. Behandla därefter som ovan.

OBS! Ta aldrig smör eller fett på brännskada och peta aldrig håll på blåsor

OM BARNET SATT I HALSEN

1. **ROPA PÅ HJÄLP**
2. **TA BORT FRÄMMANDE FÖREMÅL - om barnet inte hostar**
3. **RING 112**
4. **MUN TILL MUN-ANDNING - om barnet inte andas**

OBS! Så länge barnet hostar finns chansen att barnet hostar upp föremålet, ingrip först när hostan avtar eller om barnet inte hostar alls

Symptom;

- Plötslig hosta
- Tar sig åt halsen
- Panik i ansiktsuttryck
- Andningen blir plötsligt ansträngd eller avstannar helt
- Blåaktig läppfärg

TA BORT FRÄMMANDE FÖREMÅL

Stå, knäböj eller sitt bakom barnet och **utför 5 buktryck** d.v.s. knyt näven, lägg andra handen över och tryck uppåt/inåt i maggropen på barnet – anpassa kraften efter barnets storlek

Barn under 1 år eller små, lätta barn;

Sitt ner och lägg barnet på mage över knäet så att din ena underarm och hand stödjer barnets bröstorg och håller upp hakan. **Stöt 5 gånger med handloven mellan skulderbladen, fortsätt med 5 buktryck om det behövs**

Efter tryck mot bröstkorgen;

- Kontrollera om föremålet har stötts upp i munnen
- Öppna munnen och ta bort det, om det är synligt
- **Svep aldrig med fingret i svalget**, då föremålet kan pressas ner och täppa till
- Blås ner föremålet med ökad luftvolym för att skapa fri luftväg, om det är möjligt
- Kontrollera att barnet andas
- Ring 112 – barnet bör alltid undersökas av läkare, även om du lyckats få upp föremålet

OM BARNET ÄR MEDVETSLÖST

1. **ROPA PÅ BARNET ELLER GNUGGA HÅRT PÅ BRÖSTKORGEN**
2. **ROPA PÅ HJÄLP ATT RINGA 112**
3. **KONTROLLERA ANDNING**
4. **SKAPA FRI LUFTVÄG**
5. **MUN TILL MUN-ANDNING – om barnet inte andas**
6. **TA BORT FRÄMMANDE FÖREMÅL - om bröstkorgen inte höjs vid inblåsning kan ett föremål ligga i vägen**
7. **KONTROLLERA PULS**
8. **HJÄRTKOMPRESSIONER + INBLÅSNING – om barnet saknar puls**
9. **Är du ensam ring 112 utan att avbryta återupplivningen**

- Om barnet fallit eller råkat ut för trafikolycka undersök andningen i den ställning du fann barnet alternativt vänd det i ryggläge med **stöd för nacken**. I övriga fall lägg barnet i ryggläge
- Skapa fri luftväg genom att försiktigt böja barnets huvud bakåt med en hand på pannan och lyfta barnets haka med 2 fingrar
- Kontrollera andningen genom att lyssna nära mun och näsa samt titta om bröstkorgen rör sig

När barnet andas;

- Lägg barnet på sidan för att behålla fria luftvägar
- Lämna inte barnet, lyssna efter andningsljud
- Ring föräldrar och invänta ambulans

OM BARNET INTE ANDAS

- **Gör mun till mun-andning**
- Skapa fria luftvägar enligt ovan
- Håll ena handen på barnets panna och knip försiktigt runt näsan med tumme och pekfinger
- Gör en långsam inblåsning, motsvarande en vanlig utandning, kontrollera att bröstkorgen höjs och sänks och låt barnet andas ut innan nästa inblåsning
- Om bröstkorgen inte höjs vid inblåsning kan ett föremål ligga i vägen – ta bort det enligt ovan
- Om barnet kräks, vänd barnet på sidan och rensa munnen med ett finger, fortsätt inblåsningarna
- **Gör 2 inblåsningar och kontrollera sedan pulsen**
- Känn efter puls vid sidan av luftstrupen eller i ljumsken

Om barnet har puls;

Fortsätt med inblåsningarna, ca 20 st/minut, ta bort munnen från barnets ansikte efter varje inblåsning. Fortsätt tills ambulans kommer

OM BARNET INTE HAR PULS

- **Ge hjärtkompressioner**
- Lägg barnet på ett ganska hårt underlag
- Lägg 3 fingrar (på barn 1-3 år) eller handloven/ handflatans bas (på barn 3-8 år) i gropen där revbenen möts, på bröstbensspetsen. Tryck 30 gånger, ungefär 1-2 tryck/sekund, trycket skall motsvara en nedsänkning av bröstkorgen med 1/3
- Gör 2 inblåsningar varvat med 30 tryck och fortsätt tills hjälp anländer
- Är du ensam **ring 112 utan att avbryta återupplivningen (bra med hands-free eller högtalarfunktion)**
- Ring föräldrarna så fort avlösning kommit

Hjärtkompressioner och mun-till-mun andning

Barn 1-3 år;

Sätt tre fingrar på bröstbenet, det övre i höjd med bröstvårtorna, tryck med två fingrar snabbt in bröstbenet cirka en tredjedel av bröstkorgens höjd 30 gånger

Barn 3 år eller äldre;

Sätt handflatan på bröstbenets nedre tredjedel och tryck snabbt in cirka en tredjedel av bröstkorgens höjd 30 gånger. (På tonåringar och vuxna använder du båda händerna då du ger hjärtkompressioner)

ALLERGICHOCK /ANAFYLAKTISK CHOCK

Med anafylaktisk chock menas att barnet får symtom från *fler än ett organsystem*, t.ex. både från huden och luftvägarna.

Man kan ha svåra nässelutslag eller svår astma, men det är först när man har *båda* symtomen eller en annan kombination av symtom som man talar om **anafylaktisk reaktion**. Är den anafylaktiska reaktionen *kombinerad med blodtrycksfall* talar man om **anafylaktisk chock**, som är ett livshotande tillstånd. En anafylaktisk reaktion ska behandlas så tidigt som möjligt så att den inte övergår i en anafylaktisk chock.

Orsaker;

Den i särklass vanligaste orsaken till anafylaktiska reaktioner hos barn är att barnet fått i sig födoämnesallergen. Till skillnad mot förhållandet hos vuxna är bi- eller getingstick och läkemedel ovanliga orsaker till anafylaktiska reaktioner hos barn.

De födoämnen som är kända för att kunna ge svåra allmänreaktioner är hos de yngsta barnen ägg och mjölk, i mindre omfattning soja och fisk. Hos äldre barn toppas listan av jordnöt, soja, nötter och skaldjur.

Tidiga symptom på anafylaktisk reaktion;

- Klåda i handflator, på fotsulor och i hörselgångar
- Allmän oroskänsla
- Tryck över bröstet

Senare symptom på anafylaktisk reaktion;

- nässelutslag
- svullnader i huden
- andningsbesvär
- blodtrycksfall

I regel kommer symptomen inom minuter till högst en halvtimme efter det att man har fått i sig allergenet. Hos den som har astma ser man ofta lätta till måttliga symtom till en början, sedan kommer en lugn fas, varefter svår astma utvecklas på kort tid, 30-90 minuter senare.

Åtgärder;

Behandling bör sättas in så snart som möjligt, helst redan vid de tidiga symptomen med hudklåda, oroskänsla och tryck över bröstet.

- Ge injektion av adrenalin (Epipenspruta eller Anapenspruta) samt tillförsel av antihistamin och kortison (Betapredtabletter som löses upp i vatten) om föräldrarna har tillhandahållit detta
- **Ring 112**
- Lägg barnet ned med huvudet lågt. Kontrollera andning och puls, om barnet blir livlöst måste du göra hjärt- och lungräddning

VID FÖRGIFTNING

1. SKÖLJ UR BARNETS MUN OCH LÅT BARNET DRICKA
2. FRAMKALLA INTE KRÄKNING
3. RING 112, BEGÄR GIFTINFORMATIONSCENTRALEN

Symptom;

- Slöhet, medvetlöshet
- Andningsbesvär
- Kramper

Åtgärder;

- Ge barnet vatten eller mjölk, det späder ut giftet
- **Ring 112** och begär giftinformationscentralen – vänta inte, symptomen kan dröja
- Ta med det preparat, den växt eller medicin (alternativt förpackningen) som orsakat förgiftningen, om ni blir rådda att söka sjukhusvård
- Ha alltid medicinskt kol på förskolan, om Giftinfocentralen instruerar att detta ska ges
- **Om Giftinfocentralens råd är** att framkalla kräkning gör så här; Håll barnet framåtlutat i ett stadigt grepp, stick in 2 fingrar så långt ned i svalget som möjligt och rör på fingrarna tills barnet kräks ordentligt.

ORM- ELLER INSEKTSBETT

Huggormsbett

Symptom;

- Området kring bittet blir rött och svullet
- Ofta smärta
- Ibland illamående och chock

Åtgärder;

- Lugna barnet och ta det lugnt själv
- Uppsök eller kontakta sjukvård omgående, barn reagerar olika på huggormsbett och vissa symtom kan komma först en tid efter att barnet har blivit bitet
- Låt barnet ligga ner, hålla den bitna kroppsdeln stilla och gärna högt, giftet sprider sig snabbare i kroppen om man rör sig
- Ta av åtsittande plagg, klockor eller smycken innan den bitna kroppsdeln svullnar
- Lämna bittstället ifred, försök inte trycka eller suga ut giftet
- Bär eller skjutsa barnet om ni ska förflytta er
- Undvik att ge barnet mat eller dryck
- Lagg barnet i framstupa sidoläge vid illamående eller kräkning, för att förhindra att något kommer ner i luftvägarna
- Ring föräldrar - ett ormbitet barn skall alltid föras till sjukhus

Getingstick

Åtgärder;

- Getingstick i/på halsen och ovanför uppsök omedelbart sjukhus, detsamma gäller om barnet fått många stick samtidigt
- Om barnet uppvisar tecken på allergisk reaktion, oavsett biten kroppsdel – **ring 112**
- Ring föräldrar

Övrigt;

- Insektsbett är annars i regel ofarliga, men kan göra ont – badda med t.ex. salubrin eller kyl med is
- Övriga djurbett liksom människobett innehåller stora mängder bakterier som kan tas bort med alsolsprit
- Beakta stelkrampsskydd – uppsök läkare vid osäkerhet

CHOCK

1. **VILA**
2. **VÄRME**
3. **VARSAMHET**
4. **RING 112**

Åtgärder;

- Skydda barnet mot avkylning och fukt
- Behandla med varsamhet
- Lämna inte barnet ensamt
- Kontrollera andning
- Ge aldrig dryck till någon som är medvetslös

BLÖDNING

Kraftigt blödande sår;

- Stoppa med tryckförband, finns på Första Hjälp-tavlan. Om inget färdigt finns inom räckhåll använd något hårt (t.ex. hårt ihoprullade handskar eller en träbit) som placeras över såret. Ta sedan en tygremsa eller en lång halsduk och dra åt ordentligt tills blödningen stoppar
- Håll om möjligt den skadade kroppsdelens högt, lägg barnet ner
- **Ring 112**
- Dra inte ut stora föremål ur kroppen, eftersom dessa kan fungera som en plugg och förhindra blödning

Skärsår;

Skärsår som är över 1/2 cm och glipar kan behöva sys (bör ske inom 4 tim)

Ytliga sår;

- Rengör såret med tvål och vatten alternativt sårrengöring, undvik bomull i såret
- Lägg täckförband

Skrubbsår;

Torka rent med matolja på en frottéhandduk

ARM- OCH BENBROTT

Benvävnaden är mjukare, mer porös och därigenom svagare ju yngre barnet är, små barn kan därför få frakturer vid mycket enkla olycksfall

Åtgärder;

- Barnet bör sitta upp eller ligga så bekvämt som möjligt, lägg gärna över något som värmer
- Se till att barnet håller **den skadade kroppsdelens stilla**
- Om du måste flytta barnet kan det vara bra att spjåla benet eller armen som är bruten

Vid armbrott – om barnet kan böja den skadade armen kan den hängas upp i stödläge med en elastisk binda, annars kan man låta den hänga rakt och binda fast den mot kroppen med t.ex. en halsduk

Vid benbrott - fixera lederna på båda sidor om brottet med en spjåla t.ex. en träbit

- Ge barnet något smärtstillande med paracetamol (Alvedon eller Panodil) vid behov
- **Ge inte barnet något annat att äta eller dricka**, eftersom det kan försena ett ingrepp som måste ske under narkos
- Har det blivit ett öppet sår vid skadan är det bra att täcka över för att bakterier inte ska komma in i såret, blöder det mycket måste du lägga ett tryckförband för att stoppa blodflödet
- Ring föräldrar
- Uppsök läkare

ANDRA SKADOR

Elskador;

- Bryt strömmen genom att dra ur kontakt eller slå av strömbrytare
- Det innebär livsfara att röra ett barn som sitter fast för att det tagit i t.ex. en trasig sladd
- Kontrollera att barnet andas/har puls
- **Ring 112**

Hjärnskakning

Symptom;

Illamående, kräkningar, onormal trötthet

Åtgärder;

- Sök läkare
- Ring föräldrar
- Akut observation 6 tim (total observation 24 tim)

Svimning;

Lägg barnet med benen i högläge – blodet strömmar då tillbaka och barnet vaknar

Ögonskador;

- Skölj omedelbart med vatten – helst under kranen, annars med hjälp av vatten i t.ex. ett glas
- Fortsätt sköljningen på väg till sjukhus

Föremål i näsan;

- Om föremålet är mjukt och går att se, kan man försiktigt försöka plocka ut det med en pincett
- Låt bli att peta, om det sitter längre in, **upsök i så fall läkare**
- Större barn kan försöka hålla för den andra näsborren och fräsa ut föremålet

Klämskador;

- Håll den klämda kroppsdelens högt
- Tryck ihop såret och lägg snabbt ett tryckförband
- Om kroppsdelens (t.ex. fingret) sitter löst **upsök genast läkare**

Tandskador

Mjölktänder;

- Uppsök tandläkare
- Ta med den utslagna tanden
- Försök aldrig sätta tillbaka mjölktänder som slagits ut, då de permanenta tänderna innanför kan skadas

Permanent tänder;

- Uppsök tandläkare

- Skydda den utslagna tanden på väg till tandläkaren – lägg den i en flaska med mjölk (inte filmjölk)
- Sätt, om möjligt tillbaka tanden för att skydda rothinnan, rengör den först i vatten om den är mycket smutsig. Finns inte tillgång till vatten, kan man rengöra den i sin egen mun.

Ytlig förfrysning;

- Värm den frusna delen t.ex. i din armhåla eller mellan varma handflator
- Gnugga eller massera *inte*

Värmeslag;

- För barnet till skugga alternativt ett svalt rum
- Kyl av med vatten och ge mycket kallt att dricka
- **Värmeslag är farligt – åk direkt till sjukhus**

VID BARNES ELLER NÄRA ANHÖRIGS DÖD

- Samla de andra barnen och samtala om vad som hänt
- Undvik att berätta ingående detaljer, det kan bli för otäckt för en del barn
- Samtala på barnens villkor – svara på *deras* frågor
- Var noga med att ta reda på vad föräldrar/ anhöriga vill att man ska berätta och hur de vill ha det t.ex. när barnet kommer åter till förskolan
- Tänd gärna ett ljus och skapa en liten minnesstund, upprepa så ofta barngruppen behöver det
- Rama in en bild på barnet eller den anhöriga och skapa en minneshörna på förskolan
- Låt barnen bearbeta sorgen genom att skapa mycket, låt dem rita och måla för att få utlopp för sina känslor
- Var lyhörd för barngruppens behov och låt det styra verksamheten

OM ETT BARN INTE HÄMTAS

- Försök nå förälder eller annan person som kan kontaktas enligt barndatalapp förälder skrivit på
- Kontakta förskolechef eller Föreståndare. Vänta till kl.18 innan ni vidtar ytterligare åtgärder. Kontakta socialjouren om ingen finns att få tag på, beredskapsnummer lämnas av polisens växel.
- Om ni lämnar förskolan lämna ett meddelande på dörren om var barnet finns och vilket nummer ni kan nås
- Ring gärna en kollega för att få råd och stöd

PROBLEM VID HÄMTNING

Lämna aldrig ut ett barn till någon som du bedömer på grund av tex. missbruk eller sjukdom inte klarar av att hämta barnet, försök nå någon annan som får hämta barnet. Kontakta förskolechef eller föreståndare.

Om det gäller vårdnadstvist eller delad vårdnad ta noga reda på vad som gäller angående hämtning, helst skriftligt. Om en förälder hävdar att den andra föräldern inte får hämta måste detta kunna styrkas.